

رسول جعفریان در گفت‌وگو با سایت دعبل:

مداحان باید روش‌های علمی تتبع در تاریخ را بشناسند

آنچه را که «بلاذری»، «دینوری» و یا «ابن سعد» در «انساب»، «اخبار الطوال» یا «طبقات» آورده‌اند، کامل‌تر است.

در میان آثار شیعه، «شیخ مفید» (متولد ۴۱۳ ق.) در کتاب «الارشاد» بیشترین استفاده را از مقتل ابومخنف کرده است. این امر از تشابه نقل‌های ایشان با آنچه در تاریخ طبری آمده است، قابل درک است. گرچه تفاوت‌هایی نیز دیده می‌شود که می‌تواند ناشی از استفاده شیخ مفید از متن اصلی مقتل ابو مخنف باشد؛ چنان‌که محتمل است شیخ مفید با استفاده از مآخذ دیگر، جملاتی را بر متن نقل‌های ابو مخنف افزوده باشد.

یک متن داستانی هم درباره حادثة کربلا به ابو مخنف منسوب است که محققان در درستی آن تردید جدی دارند؛ زیرا اشکالات زیادی در آن وجود دارد. در این باره در مقدمه کتاب «وقعه الطف» توضیحاتی آمده و موارد تعارض آن با مقتل اصلی ابو مخنف که طبری در کتاب خود جای داده، بیان شده است. به طور طبیعی مقایسه اخبار این متن با آنچه در متن اصلی ابو مخنف آمده، نشان می‌دهد که یک نفر آن را به صورت داستانی و به احتمال برای مجالس تعزیت و سوگواری تحریر کرده و اطلاعاتی را بر آن افزوده است. «مقاتل الطالبيين» اثر «ابو الفرج اصفهانی» (۳۵۶ - ۲۸۴ ق.) اثری جاودانه در شرح مبارزات علویان با دولت‌های غاصب اموی و عباسی است؛ اثری منحصر به فرد که در روزگار خود مانده‌هایی داشته که از میان رفته است. بخشی از این کتاب (صص ۱۲۱ - ۸۴) به حادثة کربلا اختصاص دارد و در این بخش، عمده نقل‌ها برگرفته از ابومخنف است. افزون بر آن روایاتی از این سوی و آن سوی بر آن افزوده شده که در این میان، روایاتی از امام باقر و گاه از امام صادق - علیهما السلام - است که در منابع دیگر نیامده و مغتنم است.

دعبل: به نظر شما، واعظان و مداحان برای تبیین صحیح و جلوگیری از تحریف در حقایق عاشورا چه نقشی دارند؟

واعظان و مداحان در تبیین عاشورا خیلی زحمت کشیده‌اند و تلاش کرده و می‌کنند. آنها هستند که مردم را با بخش‌های مهمی از نهضت عاشورا آشنا می‌کنند. اما گاهی به دلیل ناآشنایی با روش‌های علمی رایج در متون تاریخی، به اقوال ضعیف تکیه می‌کنند. به علاوه آنها قصد گریاندن مردم را دارند و از میان

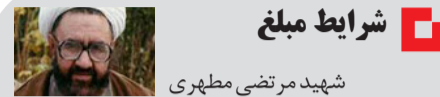
دکتر رسول جعفریان، استاد تاریخ دانشگاه تهران و رئیس سابق کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی است. با ایشان درباره تاریخچه عاشورا پژوهی و نقشی که این پژوهش می‌تواند بر جامعه امروز شیعیان و به ویژه مداحان که در زمینه ارائه معرفت عاشورایی نقش به‌سزایی دارند، به گفت‌وگو نشستیم:

دعبل: عاشورا پژوهی در طول تاریخ با چه تحولاتی همراه بوده است؟ تا چه اندازه می‌توان گفت این پژوهش‌ها بر مبنای واقعیت بوده و نه از روی حماسه‌سرایي؟

اخبار عاشورا از طریق کسانی که در عاشورا بودند و حضور داشتند و نیز اهل بیت - علیهم‌السلام - نقل و توسط مورخان مانند ابو مخنف گردآوری شد؛ اما او هم نتوانست همه آن نقل‌ها را گردآوری کند؛ به همین دلیل مورخان بعدی هم تلاش کردند از این طرف و آن طرف، اخبار پراکنده را جمع کنند. اگر به بخش مقتل الحسین کتاب «طبقات» «ابن سعد» نگاه کنیم در می‌یابیم که او اخباری افزون بر آنچه ابو مخنف در کتابش آورده بود، در کتابش آورده است. بعدها «بلاذری» هم اخبار تازه‌ای را جمع کرد. این گردآوری ادامه داشت، گردآوری اخبار به سبک روایت و حدیث، یک شکل رسمی و اولیه و در عین حال مهم در تاریخ‌نویسی کربلاست. بعدها نوعی تاریخ‌نویسی حماسی هم به آرامی برای کربلا شکل گرفت. دست‌مایه آنها اخبار کهن بود که در چهره‌نویسی که تا حدودی حماسی است نمود یافت.

«فتوح» «ابن اعثم» چنین است. کتابی که محبوب دوایر عمومی و مردمی بود و خیلی زود به فارسی هم ترجمه شد. عناصر حماسی به خوبی در این قبیل متون آشکار است. در این قبیل آثار، تاریخ در شکل داستان و روایت ظاهر می‌شود، شعرها جلوه بیشتری دارد، نثر اخبار شسته‌رفته‌تر و ادبی‌تر و حتی مسجع است، شکوهمند است، پیروزی و شکست را در هر مرحله احساس‌تری تصویر می‌کند و نظایر اینها.

گفتنی است که به رغم آن که گزارش ابو مخنف نزدیک‌ترین گزارش به واقعه کربلاست، به هیچ روی کامل نیست. محتمل است که برخی مطالب آن را «طبری» تلخیص کرده باشد. اما گاه از متن یک داستان بر می‌آید که ناقص نقل شده و در مقایسه،

یک پیام برای اینکه موفق باشد چند شرط لازم دارد؛ اولین شرط قدرت محتوا و به تعبیر قرآن حقانیت آن پیام است.

دوم، بکار بستن متد و روش و اسلوب صحیح پیام رسانی است.

سوم، استفاده کردن از وسائل و امکانات طبیعی و صنعتی هر دو ولی به صورت مشروط و با پرهیز از افراط و تفریط؛ افراط به معنی استفاده کردن از وسایل نامشروع که قهراً نتیجه معکوس می‌دهد و تفریط به معنی جمود ورزیدن «در استفاده از وسائل مشروع» که آنها هم باعث ضعف نیروی تبلیغی می‌شود.

چهارم، که باقی ماند، لیاقت و شخصیت شخص پیام رسان است.

اولین شرط برای یک نفر مبلغ، شناسایی خود مکتب است، شناسایی ماهیت پیام است؛ یعنی کسی که می‌خواهد پیامی را به جامعه برساند باید خودش با ماهیت آن پیام آشنا باشد. باید فهمیده باشد که هدف این مکتب چیست؟ اصول و پایه‌های این مکتب چیست؟ راه این مکتب چیست و به کجا می‌رسد؟ اخلاق و اقتصاد و سیاست این مکتب چیست؟ معارف این مکتب چیست؟ توحید و معاد این مکتب چیست؟ احکام و مقررات این مکتب چیست؟ آخر مگر کسی می‌تواند پیامی را به مردم برساند بدون آنکه خودش آن پیام را شناخته و درک کرده باشد؟ این مثل این است که بگوئیم یک نفر مرجع تقلید باشد اما فقه نخوانده باشد.

چطور می‌شود کسی مرجع تقلید باشد و بخواید بر اساس فقه فتوی بدهد و فقه نخوانده باشد و یا مثل این است که یک نفر می‌خواهد طبیب باشد اما پزشکی نخوانده باشد.

از اینجا معلوم می‌شود که برای یک نفر مبلغ تا چه اندازه وسعت اطلاعات علمی و شناخت اسلام آنها هم به صورت یک مکتب لازم است.

بخشی از عملکرد بنیاد دعبل در سال ۹۲

- ۱- تأیید اساسنامه توسط بیت مقام معظم رهبری
- ۲- تدوین آیین‌نامه‌های داخلی
- ۳- تدوین چشم‌انداز و بیانیه مأموریت
- ۴- تدوین سیاست‌های راهبردی
- ۵- طراحی و اجرای ایده «شورای هماهنگی تشکل‌ها»
- ۶- همکاری در برگزاری همایش مشترک تشکل‌ها
- ۷- همکاری با شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۸- همکاری در همایش پیرغلامان
- ۱۰- تکمیل کادر اداری و منابع انسانی
- ۱۱- سفرهای استانی و ارزیابی بیمه شدگان
- ۱۲- تکمیل مدارک و اطلاعات بیمه شدگان
- ۱۳- توافق با کمیته امداد و سازمان بهزیستی
- ۱۴- آغاز ارائه خدمات بیمه درمانی
- ۱۵- زمینه‌سازی برای راه‌اندازی صندوق قرض الحسنه
- ۱۶- راه‌اندازی انتشارات دعبل خزاعی
- ۱۷- راه‌اندازی واحد نشر الکترونیک دعبل
- ۱۸- راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی دعبل
- ۱۹- راه‌اندازی وب‌سایت شعر هیئت
- ۲۰- تولید نرم‌افزار «بازار دعبل»
- ۲۱- برگزاری ۱۰ نشست علمی با موضوع شعر هیئت
- ۲۲- برگزاری نشست عملی «دانشگاه مداحی؛ آری یا خیر»
- ۲۳- برگزاری نشست رسانه‌های عترتی
- ۲۴- انتشار ویرایش دوم منشور ستایشگری
- ۲۵- انتشار کتاب الکترونیک منشور ستایشگری
- ۲۶- انتشار کتاب نوحه نوحای گلستان
- ۲۷- انتشار ۸ شماره از ماهنامه دعبل
- ۲۸- انتشار کتاب الکترونیک آرشو کامل ماهنامه دعبل
- ۲۹- انتشار سه نرم‌افزار موبایل به نام ره توشه

تاریخ آن چیزی را نقل می‌کنند و آن طور نقل می‌کنند که بتواند تاثیرگذار باشد. این گروه‌ها باید روش‌های علمی تتبع در تاریخ را بشناسند. درک درستی از متون علمی تاریخی داشته باشند. اینان باید فرق میان کتاب‌های داستانی با تاریخی را بدانند. متعهد باشند که به خاطر تحریک احساسات اقوال ضعیف را روایت نکنند. یک رویه خوبی که اخیراً در مداحی پیدا شده، توجه و تکیه روی ساخت اشعار کاملاً ادبی بدون جنبه‌های نقل وقایع است؛ این جریان اگر غالب شود، منهای آن که چه تاثیر دیگری می‌گذارد و این که به لحاظ معنایی چه مفهومی از عاشورا می‌دهد، از این زاویه که رنگ تاریخی ندارد و صرفاً ادبی است، کار سودمندی است. بنابراین کمتر تحریف لفظی در آن وارد می‌شود.

آیت الله علم الهدی: رستاخیز فیلم ارزشمندی است

از ایشان به یاد دارم، با لباس جبهه است. او ادامه داد: این‌ها به جریان‌های ارزشی و انقلابی بدهکار می‌شوند. از طرفی می‌خواهند سینما را رشد دهند و از طرف دیگر، به امثال بنده بدهکار می‌شوند و از طرف مراجع قم هم به شدت تحت فشار هستند.

وی اظهار کرد: سینما تاثیر بالایی دارد و فرهنگ ما، فرهنگ دینی است و اگر سینما به خدمت فرهنگ و ارزش‌های دینی آمد، این عزیزان مشکلی نخواهند داشت.

علم‌الهدی با اشاره به دیدارش با ضرغامی - رئیس صداوسیما - و ایوبی، بیان کرد: به آن‌ها گفتم فیلمی که می‌خواهید بسازید، آیا در بستر انقلاب، شرایط لازم را دارد یا خیر؟ این آثار اگران می‌شوند و تأثیرات خود را خواهند داشت. ساخت یک فیلم، یک جریان تخصصی است و همه‌ی موارد باید در فیلمنامه، بازیگری و همه چیز آن متجلی باشد.

او همچنین با اشاره به دیداری که با فرج‌الله سلحشور - کارگردان - داشته است، گفت: من به ایشان علاقه دارم. درباره‌ی سریال حضرت یوسف (ع) پرسیدم از چند مفسر استفاده کردید، که به

من گفتند هیچ مفسری در کار مشاوره نداده است و من خودم مفسرم. گفتم درست، اما سواد شما کفایت نمی‌کند و به خاطر همین، برخی صحنه‌ها از جمله بریدن دست زنان مصر هنگام ورود حضرت یوسف (ع) درست به تصویر کشیده نشده است. وقتی توضیح دادم به من گفتند چه خوب می‌شد این چیزی که شما گفتید، به تصویر درمی‌آمد.

وی اضافه کرد: در فیلمی که ساخته می‌شود، اگر فقهی به‌عنوان کارشناس یا فیلسوفی کنار کار باشد، آن‌ها باید پاسخگو باشند و هجمه به سمت کارگردان نمی‌رود.

منظور اخبار استان شما برای انتشار در وب سایت دعبل هستیم. این مطالب می‌توانند به صورت متنی، گزارش تصویری، فیلم و یا فایل صوتی باشند. برگزاری مراسم‌ها، معرفی اماکن و چهره‌ها، گزارشی از آیین‌ها و مناسک، معرفی کتاب و محصولات فرهنگی می‌توانند موضوع مطالب استان شما باشند. فقط کافیست به آدرس info@dabel.org ایمیل بزنید.

منتظر اخبار استان شما برای انتشار در وب سایت دعبل هستیم. این مطالب می‌توانند به صورت متنی، گزارش تصویری، فیلم و یا فایل صوتی باشند. برگزاری مراسم‌ها، معرفی اماکن و چهره‌ها، گزارشی از آیین‌ها و مناسک، معرفی کتاب و محصولات فرهنگی می‌توانند موضوع مطالب استان شما باشند. فقط کافیست به آدرس info@dabel.org ایمیل بزنید.

شماره ۹۸ ماهنامه هیئت منتشر شد

شماره ۹۸ ماهنامه هیئت به صاحب امتیازی هیئت رزمندگان و سردبیری محمد قهرمانی ویژه ایام فاطمیه منتشر شد. محورهای بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با امان و شورای مرکزی هیأت رزمندگان اسلام و گزارشی از چهارمین همایش هم اندیشی نخبگان ستایشگری اهل بیت (ع) از جمله مطالب این شماره است.

همایش مشترک اعضای مجمع نغمه سرایان آل محمد(ص) و بنیاد دعبل خزاعی استان قم

همایش مشترک بنیاد دعبل خزاعی و مجمع نغمه سرایان آل محمد (ص) استان قم، با مدیریت استاد غلامرضا فلاح نماینده ی بنیاد دعبل خزاعی و مسئول مجمع نغمه سرایان آل محمد (ص) استان و با حضور شاعر نام آشنا، نویسنده و پژوهشگر ادب آیینی دکتر محمد علی مجاهدی، و همچنین حاج عباس حیدرزاده، حاج علی خورشیدی، حاج علی مالکی نژاد، حاج احمد ولی و تنی چند از شاعران و مداحان نخبه ی استان قم و استقبال کم نظیر مداحان جوان برگزار شد.

این اشک رازدار، رکورد دارد

کتاب «اشک باید رازدار باشد؛ بایدها و نیایدهای عزاداری در بیانات مقام معظم رهبری» رکورددار بیشترین شمارگان انتشار کتاب در فاصله زمانی ۱۹ تا ۲۳ بهمن شد.

این کتاب که از سوی انتشارات میراث اهل قلم منتشر شده است، با شمارگان ۱۵۰ هزار نسخه به این عنوان دست یافت.

چاپ نخست کتاب «اشک باید رازدار باشد؛ بایدها و نیایدهای عزاداری در بیانات مقام معظم رهبری» گردآوری شده توسط سیدمرتضی مفیدنژاد منتشر شده است. این کتاب دربرگیرنده گزیده‌ای از بیانات رهبر فرزانه انقلاب درباره «محرم الحرام و نهضت عاشورای حسینی» است که بین سال‌های ۱۳۶۱ تا ۱۳۸۵ از سوی ایشان بیان شده‌اند.

جلسه عمومی مداحان بابل

چهل و سومین جلسه هفتگی و عمومی مداحان شهرستان بابل با حضور بیش از ۵۰ نفر از مداحان شهرستان امروز عصر در مسجد چهارده معصوم بازار بابل برگزار شد.

در این جلسه ضمن ارائه مطالب آموزشی با موضوع شعر و ادبیات، مداحی حاضران در جلسه توسط اساتید حاضر در جلسه مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته و راهنمایی‌های لازم به ایشان ارئه شد. همچنین در این جلسه اعلام شد، به مناسبت فرارسیدن ایام فاطمیه، هفته آینده اشعار و مطالب مرتبط با این مناسبت منتشر و در اختیار مداحان شهرستان قرار خواهد گرفت.

گفت‌وگوی سایت دعبل با محمد علی مجاهدی

استاد مجاهدی از شاعران پیشکسوتی است که هر سال از قم به تهران می‌آید تا در جلسات مقام معظم رهبری با شاعران شرکت کند با وی درباره این نشست‌ها و تأثیراتی که در ادبیات آیینی دارد، به گفت‌وگو نشستیم.

دعبل: از نظر شما برگزاری نشست‌های رهبری با شاعران تا چه اندازه اهمیت دارد و چه میزان توانسته بر فضای ادبیات آیینی ما اثرگذار باشد؟

در نخستین اثر خود «شکوه شعر عاشورا در زبان فارسی» سعی کردم تا از جوانه‌های آغازین شعر عاشورا در زبان فارسی و شرایط ناگواری که در سه دهه آغاز هجری در جوامع اسلامی مخصوصاً در ایران حاکم بوده است، پرده برداری کنم و شرح بدهم، چرا در این مدت ما به تعداد انگشتان دست‌مان آثار مستقل و فاخری در زمینه دینی نداریم. همچنین تلاش کردم در طول تاریخ پایه‌ها تغییرات شعر آیینی را بیان کنم، در فصلی از این کتاب که به شعر پس از انقلاب توجه دارد، یکی از پارامترهایی که بحث شده است، رهنمودهای اندیشمندان و عالمان دینی جامعه به‌ویژه مرحوم امام خمینی و رهبر معظم انقلاب اسلامی است که من تلاش کرده‌ام این بیانات و رهنمودها را ذکر کنم؛ چرا که این مطالب جریان‌ساز است.

برای نمونه یکی از مقوله‌هایی که ایشان سال گذشته بدان اشاره داشتند، مسئله بزرگداشت مقام ادبی مرحوم بهجتی (شفق) بود، که اگر این رهنمودها انجام نمی‌شد، امروز ما توفیق انجام این کار را پیدا نمی‌کردیم. از خلال این نشست‌ها گاهی هشدارها و رهنمودهایی ارائه می‌شود که از دید اهالی شعر آیینی مغفول مانده و می‌تواند به کارهای هنری ختم به‌خیر شود و دستاوردهای خوبی هم دارد. بنابراین این نشست‌ها تا اینجا همگی جریان‌ساز بوده و به نوعی شعر آیینی ما را در سال‌های اخیر جهت داده است.

برای اثبات این ادعا کافی است، شعر قبل از انقلاب را با شعر پس از انقلاب به‌ویژه در سال‌های اخیر مقایسه کنیم، یا شعر ۱۰ ساله اخیر را با ۱۰ سال قبل مقایسه کنیم؛ پس از پیروزی انقلاب اسلامی جایگاه شعر آیینی در کشور ما ارتقاء قابل توجهی داشت و دیگر از دلزدگی‌ها، بی‌حرمتی‌ها و کم‌لطفی‌های قبل از انقلاب کمتر می‌توان سراغ گرفت.

این رویکرد باعث شد شاعران مذهبی در سال‌های اخیر طبق رهنمودهای مقام معظم رهبری که به بهانه نشست‌های رهبری با شاعران آیینی مطرح می‌شد، به سراغ لایه‌های ناگفته و ناشنیده از مذهب و آیین تشیع بروند و به‌گونه‌ای ابعاد حماسی، مذهبی و ارزشی مقولات آیینی را در قالب شعر بیان کنند که تا پیش از این در جریان شعر آیینی کشور ما سابقه نداشته است.

دعبل: بسیار دیده شده شاعران جوان و حتی شاعران مطرح تلاش می‌کنند، بهترین سروده‌های خود را برای ارائه در این جلسات تولید کنند، این خود یک عامل تشویقی است که می‌تواند منجر به فاخر شدن شعر آیینی ما شود، برای حفظ این جریان و عادی نشدن آن چه باید کرد؟

درست است، باید تلاش کنیم تا شعرهای آیینی که بدین منظور سروده می‌شود، با نگاه نافذ و لایه‌شکن به عمق مطالب رسوخ کنند. بسیاری از مقوله‌هایی که ما در قلمرو شعر آیینی داریم، هم‌اکنون ناگفته باقی مانده است، اکنون دیگر زمان پرداختن به این مقولات ناگفته است. رهنمودهای رهبری و برپایی نشست‌های رهبری با شاعران یکی از این انگیزه‌هاست که قاطبه اهل قلم را سوق می‌دهد.

امروزه قلمرو شعر آیینی در کشور ما دیگر به مناقب و مراثی محدود نیست و هر مقوله‌ای که به نحوی متأثر از آموزه‌های وحیانی و تعلیمات قرآن کریم و نیز رهنمودهای مقام معظم رهبری باشد، در گستره شعر آیینی خواهد گنجید.

دعبل: هر سال نشست‌های رهبری با شاعران برگزار می‌شود و به گفته شما این نشست‌ها همواره جریان‌ساز هستند، به نظر شما وظیفه نهادها و مؤسسات فرهنگی در این زمینه چیست؟

این که هر نهاد و مؤسسه‌ای بایاید هر سال فرمایش‌های رهبری را منتشر کند، صرفاً اثرگذار نیست؛ بلکه باید ابتدار رهنمودها را خوب شنید، درک کرد و پس از طبقه‌بندی با کارهای ریشه‌ای و بنیادی نیروها را در جهت رسیدن به هدف‌ها متمرکز کرد؛ تا در قلمروهای موضوعی متناسب با رهنمودهای مقام رهبری قدم بردارند. اگر چه این اقدام زمان‌بر است و ممکن است، چندین سال به طول انجامد، اما اثرگذار است.

طرح ربط فرهنگی در هیئات مذهبی اجرا می‌شود

مدیر کل تشکلهای دینی و مراکز فرهنگی معاونت امور فرهنگی سازمان در نشست عمومی کارکنان این اداره کل گفت: طرح ربط فرهنگی به استانها ابلاغ و به زودی در هیئات مذهبی نهادینه می‌شود.

رضا معممی مقدم با اشاره به این که رابط فرهنگی هیئات مذهبی را به سمت و سوی کارکرد اجتماعی و تربیت عناصر فرهنگی سوق می‌دهد، افزود: رابط یا مسئول فرهنگی هیئات باید این تشکل دینی را بر سه ضلع تربیت، بصیرت و معرفت استوار کند.

وی با تأکید بر لزوم استفاده از ظرفیت تشکلهای شاخص و محوری در جلسات شورای هیئات و کانون مداحان گفت: حضور وزیر کشور در نشست فصلی کانون مداحان مبین ظرفیت و جایگاه رفیع و حساس این قشر و نیز سازمان تبلیغات اسلامی در نزد افکار عمومی، دولت و نظام است.

وی به بازتاب خوب بیانیه دبیرخانه ملی شورای هیئات مذهبی و کانون مداحان پیرامون ۲۲ بهمن در رسانه‌ها اشاره کرد و گفت: خوشبختانه گزارش رصد مراسم عزاداری محرم سال ۹۲ مورد توجه دفتر مقام معظم رهبری قرار گرفته است.

معممی مقدم با تأکید بر لزوم اجرایی شدن طرح تربیت مدرس مداحی، یادآور شد: پیشنهاد طرح تشکیل شورای عالی کانونهای فرهنگی توسط اداره کل تشکلهای دینی و مراکز فرهنگی تا پایان امسال آماده می‌شود.

سالنامه روضه منتشر شد

گروه فرهنگی، هنری «روضه» به مناسبت فرا رسیدن عید نوروز و تقارن آن با ایام فاطمیه «روزشمار نوکری» ویژه سال ۱۳۹۳ را منتشر و روانه بازار نشر کرده است.

در این سالنامه مطالبی نظیر هر هفته یک موضوع اخلاقی از احادیث اهل بیت علیهم السلام، انتخاب «تک بیت» از اشعار آیینی برای هر روز و درج ستون «سبک زندگی جهادی» برای هر ماه که به روایت داستان‌هایی کوتاه از مجاهدت‌های یکی از مؤمنان و مجاهدان اسلام گنجانده شده است. «منبرهای دودقیقه‌ای» به مناسبت‌های مذهبی و انقلابی با عنوان کتیبه، سرخط مهم‌ترین اعمال عبادی در ابتدای هر ماه قمری در ستونی با عنوان «المراقبات»، آئین هیئت و هیئت‌داری در ستون «علمدار» از کلام مقام معظم رهبری، «رسانه‌های عترتی» برای آشنایی با همسنگرهای فرهنگی، درج دودومه‌های مطرح و زیبا در صفحات به‌مناسبت ایام شهادت اهل بیت علیهم السلام از دیگر عناوینی است که در این سالنامه به چاپ رسیده است.

«مجموعه شعر فاطمیه» منتشر شد

مجموعه شعر فاطمیه «مجتبی روشن روان» به تازگی از سوی موسسه نشر کتاب فردا با مقدمه محمود کریمی منتشر و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

بحر این کتاب طویل است و عموماً سروده‌هایی درباره اهل بیت را در خود دارد. محمود کریمی در مقدمه یک صفحه‌ای خود از تواضع و اخلاق مجتبی روشن روان گفته و گوشه‌ای از همکاری‌های شعری شاعر با خودش را نیز بیان کرده است.

پیرغلامان و آموزش

حسن بختیاری

نویسار حاضر در پی آن است که شیوه پیرغلامان اهل بیت علیهم السلام و بعضی از اموری را که استادان این عرصه و هنر شریف، خود را در امر آموزش ملزم به رعایت آن می‌دانستند، بیان کند.

توجه به نکات مثبت: مداحی و ستایشگری اهل بیت علیهم السلام امری معنوی است و توفیق پرداختن به آن نصیب هر کس نمی‌شود. به همین دلیل است که پیرغلامان حسینی در صورتی که فردی راشایسته و مستعد ورود به این عرصه می‌یافتند، با تأکید بر نقاط مثبت موجود در وی، سعی می‌کردند او را ملزم به رعایت نکات فنی این رشته کنند. این موضوع بسیار حایز اهمیت است. بدان معنا که اگر استاد در ابتدای امر نواقص موجود در فرد را دیده و بدون هیچ‌گونه ملاحظه‌ای بازگو کند، شاید در همان ابتدای امر، هنر جو عطای آن هنر را به لقاییش ببخشد؛ و از تلاش در راه رسیدن به آن هنر بازماند. دقت و تأمل در شیوه آموزش استادان مداحی به خوبی بیانگر همین شیوه صحیح است. ایشان اگر صدای خوش و صفای باطن به علاوه کمی اراده و عزم را در فردی مشاهده نمایند، با تشویق و ترغیب و ذکر نکات ریز دارای اهمیت، او را وارد عرصه مدح و ستایشگری کرده و سایر نکات را در مسیر آموزش به واسطه تکرار، ملکه و جود او می‌سازند. نقطه مقابل این شیوه که بسیار زیانبار بوده این است که استاد در همان مواجهه اول نقاط منفی و نواقص را بی‌پرده و بدون توجه به ذوقیات نوآموز مطرح کند. این موضوع در روایات حضرات معصومین علیهم السلام و در ذکر ویژگی‌های مؤمنین نیز مشاهده می‌شود؛ که فرموده‌اند: مؤمن مانند زنبور است که بر روی گل‌ها می‌نشیند؛ کنایه از آن که به دنبال زیبایی است و از اشاعه و گسترش زیبایی‌ها در محیط اطراف خود لذت می‌برد.

اگر استادان امر ستایشگری خود را ملزم به رعایت این نکته بسیار حساس نمی‌دانستند، بی‌تردید مداحان نوآموز، یا از مداحی دست می‌کشیدند و یا از اینکه خود را ملزم به آموزش بدانند منصرف می‌شدند. این مطلب به معنای آن نیست که نقاط ضعف و مواردی را که نیاز به آموزش و رعایت دارند، توسط استادان فن دیده و بازگو نشوند؛ بلکه بدان معناست که آموزش به‌گونه‌ای هدفمند و در یک دوره زمانی مشخص به انجام می‌رسد و لازم نیست با ذکر نواقص و نقاط ضعف آغاز شود. ادامه دارد ...

هیئت رسانه است

عزت الله پوریان

هیئت رسانه است. منظور از رسانه، وسیله انتقال پیام است. هر وسیله‌ای که به کمک آن بتوانیم پیامی را از نقطه‌ای به نقطه دیگر منتقل کنیم رسانه است. هر رسانه در ساده‌ترین شکل سه بخش دارد: فرستنده پیام، گیرنده پیام و خود پیام. بر این اساس رادیو، تلویزیون، روزنامه و مجله، اینترنت و موبایل، کتاب و سینما رسانه‌اند. هیئت هم رسانه است. چون پیامی را منتقل می‌کند. هیئت پیام‌آتمه اطهار و عاشورا را به مخاطب امروز منتقل می‌کند. فرستنده پیام در هیئت مداح و ذاکر و یا سخنران است، گیرنده هم مخاطبین حاضر در هیئت و یا خارج از آنند. یعنی به کمک رسانه‌ها، پیام هیئت تا اقصی نقاط جهان منتشر می‌شود و هر شخصی در هر نقطه از جهان می‌تواند مخاطب هیئت قرار گیرد و هیچ محدودیتی در این زمینه قابل تصور نیست. پیام هیئت هم پیام اولیاء و اوصیاست، پیام کربلا و غدیر است، پیام بعثت و هجرت و اسارت و آزادی و جان باختن و ایثار و شهادت است.

هفته نامه داخلی بنیاد دعبل؛ برگزیده مطالب سایت

deabel.org

تیراژ: ۳۲ نسخه ویژه نمایندگان استانی بنیاد دعبل
آدرس: تهران، خیابان طالقانی، نرسیده به میدان فلسطین، خیابان شهید سرپرست شمالی، روبروی اداره کل آموزش و پرورش، پلاک ۲۵ (ساختمان لابتست) طبقه سوم شمالی.

تلفن و فاکس: ۰۲۱۷۶۵۸۹۷۴، ۰۲۱۷۶۵۸۹۷۴

ایمیل: info@deabel.org